

4. BESLUTNING: RESSOURCER I BØRNE- OG UNGDOMSPSYKIATRIEN SAMT OVERHOLDELSE AF UDREDNINGS- OG BEHANDLINGSRETEN

INDSTILLING

Administrationen indstiller til social- og psykiatriudvalget:

1. **at** tage orientering om opfølgning på budgetaftalen for 2022 samt håndteringen af ressourcepres i børne- og ungdomspsykiatrien i 2023 til efterretning.
2. **at** drøfte status på udrednings- og behandlingsretten i børne- og ungdomspsykiatrien.
3. **at** godkende, at der udarbejdes en udvidet analyse af, hvordan børne- og ungdomspsykiatrien kan fremtidssikres.

POLITISK BEHANDLING

BAGGRUND

Med budget 2022 blev der aftalt en omprioritering af et éngangsbeløb på 29 mio. kr. indenfor Region Hovedstadens Psykiatri budget til det børne- og ungdomspsykiatriske område i 2021-2022 med henblik på at håndtere et stigende antal henvisninger. Som led heri blev det besluttet, at der i første halvår 2022 skulle udarbejdes en analyse af det fremtidige ressourcebehov på området. Udvalget får med denne sag forelagt den bestilte analyse og løsning på udestående fra budget 2022 vedr. midler til området i 2023, ligesom der gives en status på overholdelsen af udrednings- og behandlingsretten i børne- og ungdomspsykiatrien. Endvidere skal udvalget med sagen beslutte den videre proces for at håndtere det stigende ressourcepres i børne- og ungdomspsykiatrien i Region Hovedstaden.

SAGSFREMSTILLING

Af budgetaftalen for 2022 fremgår, at: *"Vi ønsker derfor, at Region Hovedstadens Psykiatri og administrationen i første halvår 2022 udarbejder en analyse af de fremtidige ressourcebehov på området og prioriteringsmulighederne inden for psykiatriens område med henblik på, at børne- og ungdomspsykiatrien har tilstrækkelig kapacitet i de kommende år til at overholde udredningsretten og behandlingsgarantien".* På denne baggrund har administrationen, i samarbejde med Region Hovedstadens Psykiatri, udarbejdet en analyse vedr. udviklingen i henvisninger til børne- og ungdomspsykiatrien samt håndteringen af det heraf affødte behov for udredning og behandling, jf. vedlagte bilag 1.

Opfølgning på budgetaftalen for 2022 - analyse af børne- og ungdomspsykiatrien

Analysen af ressourcebehovet i børne- og ungdomspsykiatrien viser, at der er sket en fortsat stigning i antallet af henvisninger fra sommeren 2020 og frem til nu. Stigningen har bl.a. betydet opbygning af pukler, som både indebærer længere ventetider, og som dermed påvirker overholdelsen af udrednings- og behandlingsretten - ligesom presset påvirker varigheden af patienternes forløb, jf. *nedenstående*.

Status for overholdelse af udrednings- og behandlingsretten

Retten til hurtig udredning betyder, at alle nyhenviste patienter skal have et tilbud om at blive undersøgt og færdigudredt inden for 30 dage, hvis det er fagligt muligt. Patienten har ret til at få en konkret plan for den videre udredning (en såkaldt udredningsplan) inden for 30 dage, hvis patienten ikke kan tilbydes udredning inden for 30 dage. Hvis udredningen ikke kan tilbydes på regionens egne sygehuse inden for 30 dage, har regionen pligt til at undersøge andre muligheder, herunder andre offentlige hospitaler eller private hospitaler.

Af bilag 2 fremgår, at der i børne- og ungdomspsykiatrien er en foreløbig overholdelse af udredningsretten på 49 % i april 2022. Det er en lille stigning ift. januar, hvor udredningsretten blev overholdt for 43 % af patienterne. Overholdelsen af udredningsretten i børne- og ungdomspsykiatrien har været udfordret i 2021 og 2022 med en overholdelse, der har ligget mellem 39-80 % opgjort pr. måned. Til sammenligning har overholdelsen af udredningsretten i børne- og ungdomspsykiatrien ligget mellem 84-98 % i 2020. Det bemærkes, at det politisk fastsatte mål i Region Hovedstaden er, at for 95 % af udredningsforløbene skal udredningsretten være overholdt. Andelen af patienter, der udredes inden for 30 dage, er fortsat på et lavt niveau med foreløbigt 43 % i april 2022. Udviklingen skal ses i lyset af, at antallet af henvisninger til børne- og ungdomspsykiatrien er steget væsentligt de seneste år - og mere end forventet - hvilket har medført kapacitetsudfordringer. Det bemærkes, at stigningen i antallet af børn og unge, der bliver henvist, ses i hele landet, og flere regioner er aktuelt udfordret ift. at kunne overholde udredningsretten i børne- og ungdomspsykiatrien.

Den fremtidige udvikling i patienttilgangen i børne- og ungdomspsykiatrien er på nuværende tidspunkt usikker, og det er for tidligt at sige, om stigningen i antal henvisninger varer ved eller flader ud. Det er derfor også svært at konkludere på, hvordan overholdelsen af udrednings- og behandlingsretten vil se ud i fremtiden. Det vurderes, at den ekstraordinære situation med COVID-19 kan have haft betydning ift. større mistro og ensomhed blandt børn og unge som følge af de mange, langtrukne nedlukninger af samfundet - dette fænomen ses globalt. Det er dog vanskeligt at sige, om og hvor meget af den nuværende udvikling på området, der skal ses i lyset heraf, og derfor potentielt er et forbigående fænomen. Hertil kommer, at psykiatriområdet generelt set befinder sig i en venteposition, idet det fortsat er uvist, hvad en kommende national 10-årsplan vil bringe med sig af indsatser og økonomi, som kan imødekomme det stigende pres, der er på det samlede psykiatriområde. Endvidere er de konstaterede udfordringer på området ikke isoleret til Region Hovedstaden, men en national og endda international tendens. Denne tendens vurderes ikke at kunne brydes ved at kigge isoleret på Region Hovedstadens Psykiatri. Derimod skal flere af problemstillingerne håndteres nationalt, og det vil være nødvendigt at se løsninger i sammenhæng til indsatser i kommunerne, praksissektoren mv. samt udenfor sundhedssektoren (uddannelsessektor m.v.).

Håndtering af stigende ressourcebehov på kort og lang sigt

Håndtering af økonomi i 2023

Med budgetaftalen for 2022 blev der fundet engangsmidler til et løft af børne- og ungdomspsykiatrien i 2022, men der udestod at finde midler til at opretholde kapacitetsløftet også i 2023. I 2024 er der finanslovsmidler, som kan finansiere det løft af børne- og ungdomspsykiatrien med 29 mio. kr. årligt, som blev aftalt med budget 2022.

Administrationen har derfor, i samarbejde med Region Hovedstadens Psykiatri, undersøgt mulige løsninger, der sikrer, at psykiatrien kan opretholde den samme behandlingskapacitet i børne- og ungdomspsykiatrien i 2023 som i 2022. Dette sker ved at tilvejebringe et råderum på 29 mio. kr. i 2023.

Det er samlet set vurderingen, at det vil være muligt at sikre en omprioritering, således at der også i 2023 kan sikres 29 mio. kr. dels gennem en midlertidig internt omprioritering, dels ved anvendelse af mindreforbrug fra tidligere år samt merindtægter fra behandling af patienter fra andre regioner.

Såfremt der er et politisk ønske om at løfte området yderligere, vil det skulle prioriteres i budgetprocessen. Der henvises til budgetforslag nr. 1 i dagsordenspunkt om budget 2023. Region Hovedstadens Psykiatri skønner, at det i et vist omfang vil være muligt også personalemæssigt at øge kapaciteten yderligere dvs. udover det kapacitetsløft, som allerede er aftalt med budget 2022 og er i færd med at blive udmøntet. Endvidere kan der ses ind i andre mulige tiltag, som på sigt kan bidrage til at opretholde en tilstrækkelig kapacitet fx via opgaveflytninger eller lignende. Der er behov for at undersøge de konkrete muligheder nærmere.

Øvrige tiltag til at imødekomme presset i børne- og ungdomspsykiatrien

Region Hovedstadens Psykiatri arbejder endvidere med en række tiltag, som på sigt, eller allerede nu, bidrager til at håndtere det stigende pres i børne- og ungdomspsykiatrien i 2023. Dette sker bl.a. ved at øge kapacitetsudnyttelsen og effektivisere nødvendige opgaver uden patientkontakt, fx reducere dokumentationstid, samt effektivisering af udrednings- og behandlingstilbuddene m.v. Endvidere arbejdes der med at øge antal henvisninger til privathospitaler. Det bemærkes dog, at også den private kapacitet vurderes at være fuldt udnyttet eller tæt på fuldt udnyttet, og at der derfor er begrænsede muligheder for at sende flere patienter ud.

Udbygget analyse frem mod budget 2024

På baggrund af ovenstående og den vedlagte analyse er det administrationens vurdering, at der, ift. håndteringen af det voksende ressourcepres i de kommende år, er behov for en mere dybdegående analyse af mhp. at fremtidssikre børne- og ungdomspsykiatrien, herunder bl.a. set i lyset af en kommende 10-års plan.

Det foreslås derfor, at der udarbejdes en udvidet analyse af, hvordan børne- og ungdomspsykiatrien kan fremtidssikres. Analysen skal bygge videre på den vedlagte analyse. Analysen skal, udover at bygge videre på den eksisterende analyse, gå dybere ned i, hvordan patientmønstrene har udviklet sig, hvordan de nuværende behandlingstilbud matcher patientmønstrene mv. Endvidere skal der tages højde for planen for fastholdelse og rekruttering i Region Hovedstaden, og det er vurderingen, at det også her er nødvendigt at tænke nyt både ift. arbejdsmetoder og nye teknologier, da det ikke er muligt at uddanne eller rekruttere sig ud af udfordringerne.

Analysen vil blive igangsat i forlængelse af budget 2023 og foreslås færdiggjort i løbet af 1. kvartal 2023. Analysen skal danne afsæt for budgetforhandlingerne i 2023. Der kan indarbejdes en tekst om den planlagte analyse i budgetaftalen for 2023 som led i de kommende budgetforhandlinger.

KONSEKVENSER

Såfremt social- og psykiatriudvalget tiltræder indstillingerne, vil:

- orienteringen om opfølgningen på budgetaftalen for 2022 og håndteringen af ressourcepreset i børne- og ungdomspsykiatrien i 2023 været taget til efterretning.
- udvalget have drøftet status på udrednings- og behandlingsretten.
- der blive igangsat et arbejde med at udarbejde en udvidet analyse af, hvordan børne- og ungdomspsykiatrien fremtidssikres.

RISIKOVURDERING

Der er usikkerhed forbundet med udviklingen i antal henvisninger til børne- og ungdomspsykiatrien. Såfremt udviklingen fortsætter med at stige som hidtil, vurderes, at der er risiko for at overholdelse af udrednings- og behandlingsretten potentielt vil være udfordret fra 2024.

POLITISK BESLUTNINGSPROCES

Sagen forelægges social- og psykiatriudvalget den 25. maj 2022. Social- og psykiatriudvalget forelægges den udvidede analyse i 2023.

DIREKTØRPÅTEGNING OG KONTAKTPERSON

Charlotte Hosbond/Malene Jacobsen

JOURNALNUMMER

BILAGSFORTEGNELSE

1. Analyse af ressourcebehovet i børne- og ungdomspsykiatrien

2. Udredningsret for B&U psykiatri og voksenpsykiatri (Data til og med 24. april 2022 - opdateret pr. 26. april 2022)

ANALYSE

Direkte 24846351

Journal-nr.: 22028465

Dato: 19-05-2022

Analyse af ressourcebehovet i børne- og ungdomspsykiatrien

Introduktion

Med budget 2022 blev der aftalt en omprioritering af et éngangsbeløb på 29 mio. kr. indenfor Region Hovedstadens Psykiatri's budget til det børne- og ungdomspsykiatriske område i 2021-2022 med henblik på at håndtere et stigende antal henvisninger.

Samtidig blev det aftalt, at der i første halvår 2022 skulle udarbejdes en analyse af det fremtidige ressourcebehov på området. Af budgetaftalen for 2022 fremgår det: *"Vi ønsker derfor, at Region Hovedstadens Psykiatri og administrationen i første halvår 2022 udarbejder en analyse af de fremtidige ressourcebehov på området og prioriteringsmulighederne inden for psykiatriens område med henblik på, at børne- og ungdomspsykiatrien har tilstrækkelig kapacitet i de kommende år til at overholde udredningsretten og behandlingsgarantien"*.

Center for Sundhed har i samarbejde med Region Hovedstadens Psykiatri udarbejdet en første analyse af udviklingen i henvisninger til børne- og ungdomspsykiatrien. Analysen peger på, at børne- og ungdomspsykiatrien også i 2023 forventes udfordret af et fortsat voksende antal henvisninger. Den fremtidige udvikling på området er dog forbundet med usikkerheder, ligesom der aktuelt afventes en kommende 10-årsplan for psykiatrien.

Status på mental sundhed og forekomst af psykiske lidelser i Danmark

Der er over en årrække sket en stigning i antallet af børn og unge, der rapporterer, at de mistrives, på tværs af en række forskellige befolkningsundersøgelser. I Den Nationale Sundhedsprofil 2021, hvor 180.000 personer nationalt har svaret på spørgsmål om deres sundhed, sygdom og trivsel, fremgår det, at andelen af personer med dårlig mental sundhed er steget gennem årene – det gælder især for unge i alderen 16-24 år, herunder særligt for unge kvinder, jf. figur 1. Dette bakkes også op i sundhedsstyrelsens faglige oplæg til en 10-årsplan, hvor det fremgår at ca. 40-50% af befolkningen i et livsforløb vil få en

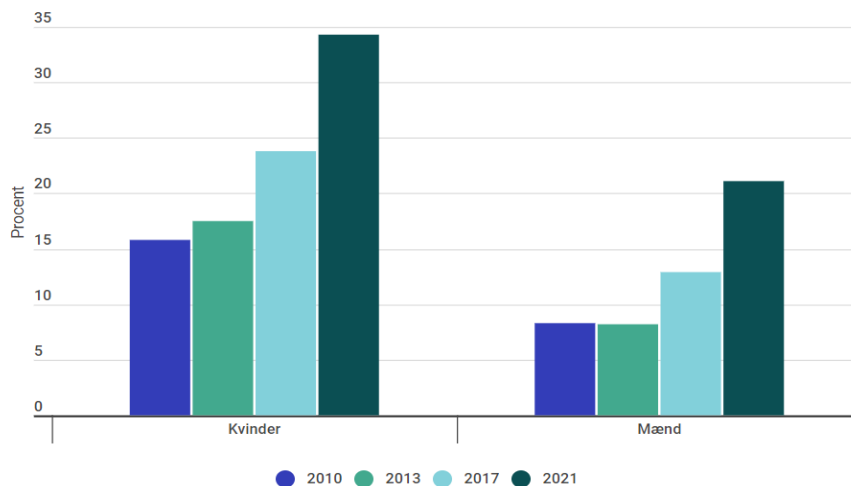
Punkt nr. 4 - Beslutning: Ressourcer i børne- og ungdomspsykiatrien samt overholdelse af udrednings- og behandlingsretten

Bilag 1 - Side -2 af 9

psykisk lidelse. Blandt børn og unge vil ca. 15% blive diagnosticeret med en psykisk lidelse, inden de fylder 18 år.

Figur 1 Mental helbreds-score for 16-24-årige i 2010, 2013, 2017 og 2021

Grafikken viser, hvor mange procent af de 16-24-årige der har en lav score på den mentale helbredsskala i 2010, 2013, 2017 og 2021.

Kilde: De Nationale Sundhedsprofiler 2010-2021.

På tværs af kommuner, regioner og praksissektor opleves i sammenhæng hermed en stigende efterspørgsel på hjælp og behandling fra familier med børn og unge med mistvivl og begyndende tegn på psykiske lidelser. Der er samtidig flere børn og unge end tidligere, der får stillet en psykiatrisk diagnose. Ligeledes diagnosticeres børn og unge med psykiske lidelser i en tidligere alder.

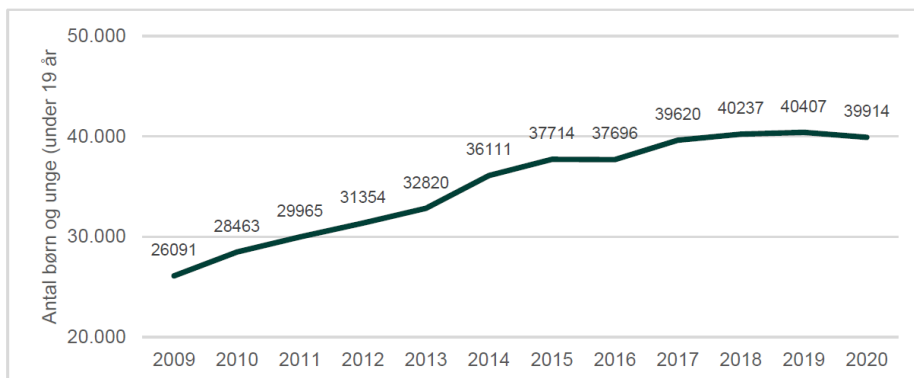
Der er pt ikke et entydigt billede af de præcise årsager til stigningen i antallet af børn og unge, der diagnosticeres med en psykisk lidelse, idet årsagerne er komplekse, og kan skyldes en kombination af både strukturelle, biologiske, psykologiske og sociale forhold, der betyder, at forekomsten af psykisk sygdom hos børn og unge er øget, ligesom stigningen kan afspejle ændret faglig, sociokulturel eller politisk praksis.

Antallet af børn og unge, som årligt havde kontakt med den regionale psykiatri, er tilsvarende steget gennem årene, jf. figur 2.

Punkt nr. 4 - Beslutning: Ressourcer i børne- og ungdomspsykiatrien samt overholdelse af udrednings- og behandlingsretten

Bilag 1 - Side -3 af 9

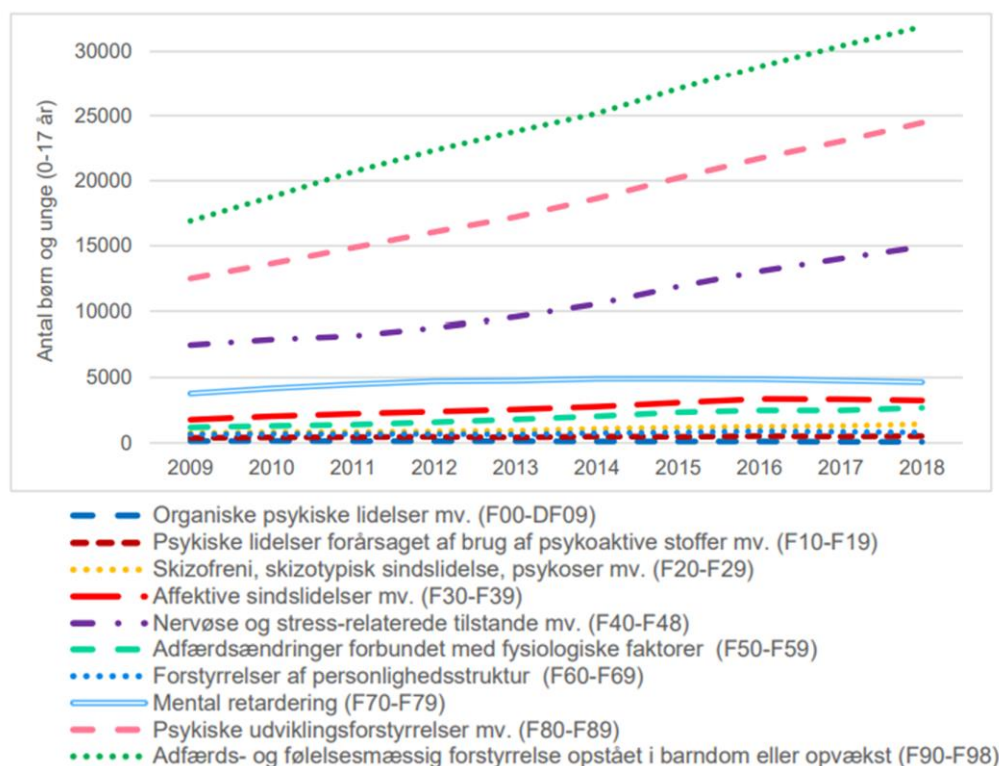
Figur 2 Børn og unge med kontakt til den regionale psykiatri i perioden 2009 til 2020

Kilde: Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen (2022) Fagligt oplæg til en 10 årsplan for psykiatrien

Der er på tværs af diagnoser hos børn og unge især sket en stigning i adfærds- og følelsesmæssige forstyrrelser såsom ADHD, og i psykiske udviklingsforstyrrelser som fx autisme og Aspergers syndrom. Dertil ses en betydelig stigning i antallet af børn og unge med nervøse og stress-relaterede tilstande, som fx angst og belastningsreaktioner, jf. figur 3.

Figur 3 Udvikling i antallet af børn og unge med specifikke psykiske lidelser

Punkt nr. 4 - Beslutning: Ressourcer i børne- og ungdomspsykiatrien samt overholdelse af udrednings- og behandlingsretten

Bilag 1 - Side -4 af 9

Kilde: Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen (2022) Fagligt oplæg til en 10 årsplan for psykiatrien

Over de seneste år er der kommet en række nye diagnoser til. Bl.a. har man udvidet autismespektret løbende de seneste 10-20 år. Dertil skal søvnproblemer nu behandles særskilt i psykiatrien, ligesom patienter med spiseforstyrrelsen tvangsoverspisning/Binge Eating Diaorder (BED) formentlig også skal behandles i psykiatrien fremover.

Flere børn og unge har således brug for psykiatrisk behandling på hospitalet i dag sammenlignet med tidligere. Dertil vurderer Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen i fagligt oplæg til en 10-årsplan for psykiatrien, at tilbuddene på tværs af kommuner og almen praksis til børn og unge med mentale udfordringer er varierende og ikke dækkende ift. behovet for tidlige indsatser¹. Det skaber et øget pres på hospitalspsykiatrien, idet flere børn og unge når at udvikle psykiske lidelser, der skal behandles på et hospital.

Udviklingen i henvisninger i Region Hovedstadens Psykiatri

Som følge af at flere børn og unge mistrives eller får symptomer på psykisk lidelse, er antallet af børn og unge, der bliver henvist til børne- og ungdomspsykiatrien i Region Hovedstaden, steget de seneste år. Antallet af henvisninger til Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center (BUC)² er steget med 86% i perioden 2014 til 2021 (fratrasket tilbagevisninger/afviste henvisninger). Alene i de seneste tre år har den gennemsnitlige årlige vækst i antal henvisninger ligget på over 12%, jf. figur 4.

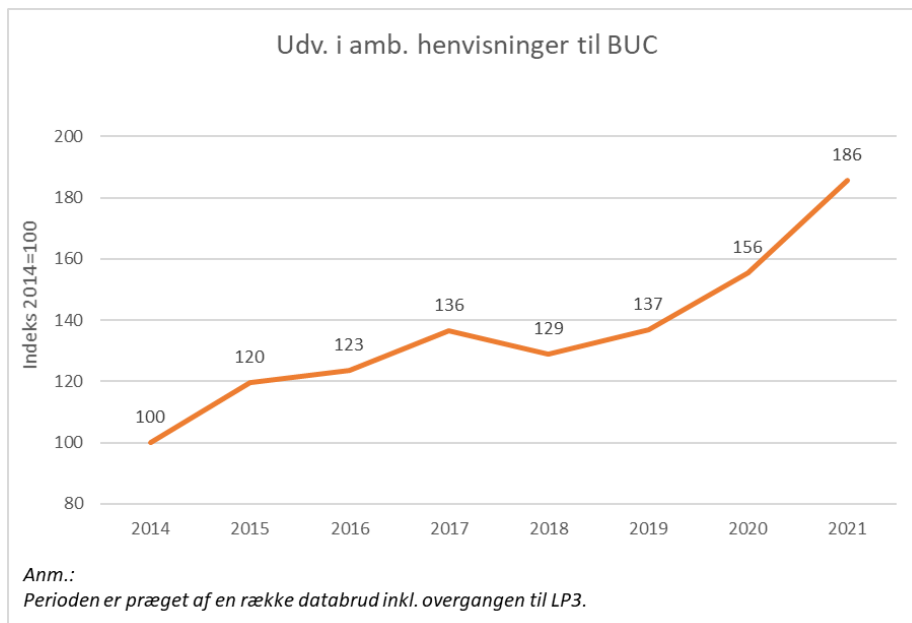
¹ Pixi-udgave til fagligt oplæg til en 10-års plan, s. 6.

² Når der i dette notat tales om "henvisninger" er det patienter, som visiteres fra psykiatriens Center for Visitation og Diagnostik (CVD) til udredning og behandling i Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center. Henvisninger fra praktiserende læger og kommunale PPR'er, som CVD tilbageviser til henvisende instans på grund af manglende grundlag for hospitalsbehandling eller meget mangelfulde oplysninger, er således ikke talt med her.

Punkt nr. 4 - Beslutning: Ressourcer i børne- og ungdomspsykiatrien samt overholdelse af udrednings- og behandlingsretten

Bilag 1 - Side -5 af 9

Figur 4 Udviklingen i ambulante henvisninger til børne- og ungdomspsykiatrien 2014-2021

Stigningen i henvisninger ses på tværs af aldersgrupper, men er størst blandt unge i alderen 14-17 år og hos patienter med spiseforstyrrelser.

Forventninger til udvikling i henvisninger

For at adressere udfordringerne med stigningen i antallet af henvisninger til børne- og ungdomspsykiatrien er der de seneste år tilført ressourcer til området. Med budget 2021 blev der fx afsat 6 mio. kr. til øget ambulant kapacitet i børne- og ungdomspsykiatrien. Med budget 2022 er der senest afsat 29 mio. kr. fra et midlertidigt råderum til børne- og ungdomspsykiatrien til brug i 2021 og 2022. Midlerne skal øge den ambulante udrednings- og behandlingskapacitet og medvirke til at sikre overholdelse af udrednings- og behandlingsretten i de børne- og ungdomspsykiatriske ambulatorier set i lyset af det fortsat stigende antal henvisninger.

Med budget 2023 ses ind i en løsning der kan sikre opretholdelsen af den samme behandlingskapacitet i 2023 og frem, som den der etableres i 2022.

De forventninger, der i september 2021 dannede udgangspunkt for Regionsrådets tilførsel af de 29 mio. kr. med budget 2022, var:

- at antallet af henviste patienter i 2021 forventedes at ville vokse til 5.550, og
- at antallet af henviste patienter i 2022 forventedes at ville vokse med yderligere 5% i forhold til 2021 og dermed nå op på 5.828

Henvisningstallet for 2021 blev 5.710 patienter, hvilket er en vækst på over 19% i forhold til året før og ca. 3 procentpoint mere end forventet. Denne vækst er fortsat ind i 2022, hvor 18 % flere patienter er henvist i årets første fire måneder sammenlignet med samme periode i 2021. 2022 er endnu ikke

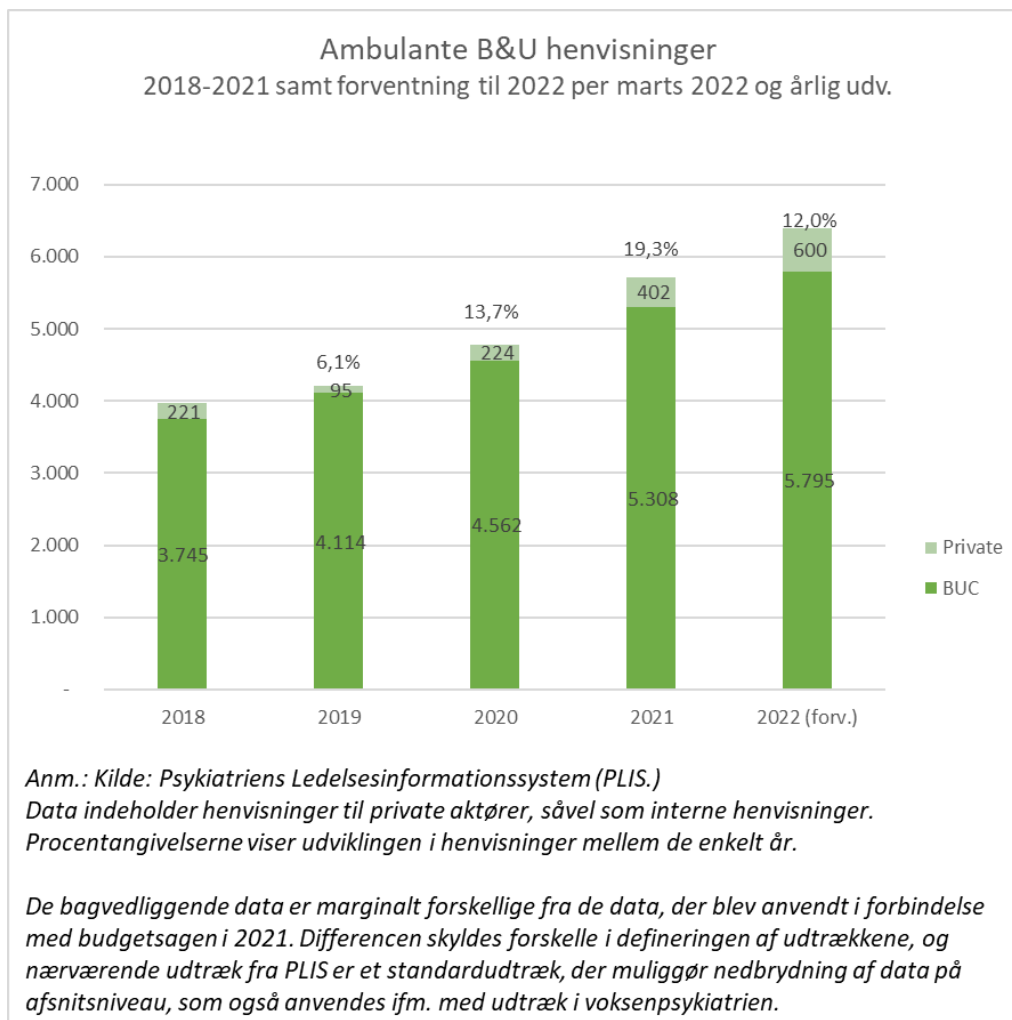
Punkt nr. 4 - Beslutning: Ressourcer i børne- og ungdomspsykiatrien samt overholdelse af udrednings- og behandlingsretten

Bilag 1 - Side -6 af 9

afsluttet, og det er derfor usikkert at sige noget om, hvorvidt udviklingen vil fortsætte, jf. nedenstående afsnit.

Erfaringer fra tidligere år peger dog på, at den samlede vækstrate for året ikke ligger under vækstraten i årets 1. kvartal. Dette kan indikere, at udviklingen fortsætter. Der er tidligere udarbejdet en prognose, jf. figur 5, som viser udviklingen i henvisninger i 2018-2021 samt forventningen til udviklingen i 2022. I prognosen var der estimeret en samlet vækst på 12% i 2022. Med denne antagelse lagt til grund, forventes 6.395 henviste patienter i 2022 i modsætning til de tidligere estimerede 5.828. Hvis udviklingen holder sig på 18%, som i årets første fire måneder og som i 2021 (hvor den var 19,3 %), forventes antal henvisninger at nå op på 6.738 i 2022.

Figur 5 udvikling i henvisninger til BUC samt forventning til 2022

Stigningen i antallet af henvisninger har betydet opbygning af pukler. Dels en pukkel af patienter, som venter for lang tid til første besøg. Dels en pukkel af patienter, som er påbegyndt et udredningsforløb, men hvor varigheden af patienternes forløb bliver for langt, fordi ambulatorierne har for mange forløb i gang på samme tid.

Punkt nr. 4 - Beslutning: Ressourcer i børne- og ungdomspsykiatrien samt overholdelse af udrednings- og behandlingsretten

Bilag 1 - Side -7 af 9

Aktuelt ligger antallet af igangværende udredningsforløb på ca. 1.400, hvilket er mere end dobbelt så mange som det antal udredningsforløb, som Region Hovedstadens Psykiatri mener, at det er hensigtsmæssigt at have i gang samtidigt. Dette påvirker således også overholdelsen af udrednings- og behandlingsretten negativt. For første kvartal af 2022 ses en overholdelse af udredningsretten på 49 % og 81 % for behandlingsretten. Der er risiko for at overholdelsen af udrednings- og behandlingsretten falder yderligere i 2022 som konsekvens af ovenstående.

Håndtering på kort og lang sigt

Tiltag der på kort sigt bidrager til at imødegå det stigende pres i børne- og ungdomspsykiatrien

Det stigende antal henvisninger til børne- og ungdomspsykiatrien indebærer, at området også vil være udfordret i 2023. Region Hovedstadens Psykiatri har som følge af det stigende pres igangsat en række effektiviseringstiltag, som allerede nu og på længere sigt, vurderes at have en positiv effekt på kapaciteten. Blandt andet er der etableret et nyt ambulatorie, reduceret i dokumentationstiden, samt sket en reduktion i udrednings- og behandlingstilbud.

Samlet forventes tiltagene at øge det ugentlige patientindtag fra 93 i 2021 til i alt ca. 111 patienter om ugen, når de er fuldt implementeret. Ændringerne evalueres løbende og vil blive justeret eller evt. erstattet af andre indsatser, hvis de viser sig at have utilsigtede negative konsekvenser.

De foregående års henvisningspres i børne- og ungdomspsykiatrien er således ikke blot imødekommet ved, at der er tilført økonomiske midler til området. Derimod har børne- og ungdomspsykiatrien arbejdet med effektiviseringer og produktivitetsøgninger for at imødegå det stigende pres. Det er på nuværende tidspunkt usikkert, hvorvidt der kan ske yderligere effektivisering af området, uden at dette forringer kvaliteten i udrednings- og behandlingstilbuddene. Dette skal derfor undersøges nærmere.

Samtidig spiller samarbejdet med primær- og praksissektoren en central rolle ift. at aflaste hospitalspsykiatrien. Det er i netop disse sektorer, at den vigtige opsporing af børn og unge i mistrivsel foregår, og det er her de relevante forebyggende indsatser, som aflaster hospitalspsykiatrien, skal finde sted. Noget tyder dog på, at den forebyggende og tidlige indsats i primærsektoren på nuværende tidspunkt ikke er tilstrækkelig. Dette medfører en risiko for, at flere børn og unge får behov for behandling på et psykiatrisk hospital, da deres psykiske mistrivsel ikke opspores tidligt nok eller behandlingskapaciteten ikke er tilstrækkelig. Dette er bl.a. også beskrevet i det faglige oplæg til en 10-årsplan.

På den korte bane kan den nye overenskomst for speciallæger, der trådte i kraft 1. april 2022, fremhæves som et eksempel på tiltag, der kan aflaste psykiatrien på sigt. Her er der fokus på, hvordan speciallægepraksis kan være

Punkt nr. 4 - Beslutning: Ressourcer i børne- og ungdomspsykiatrien samt overholdelse af udrednings- og behandlingsretten

Bilag 1 - Side -8 af 9

mere tilgængelig for almen praksis og fagligt kan understøtte de praktiserende læger, så mere behandling kan varetages hos egen læge.

Derudover har Region Hovedstaden udvidet psykologkapaciteten væsentligt, også på børne- og ungdomsområdet. Der er dog stadig lang ventetid til psykologhjælp, og ventetiden har været stigende i perioden 2021 til 2022. Nye overenskomstforhandlinger med psykologerne opstartes i 2022. Det er håbet, at aktiviteten i psykologpraksis kan øges med henblik på at nedbringe ventetiderne. Psykologerne varetager behandling af de let til moderat psykisk syge, og er som sådan ikke en kapacitetsaflastning for hospitalspsykiatrien, men kan med deres indsats i forhold til borgere i mistvivsel eller med let til moderat psykisk sygdom være med til at forebygge at borgere får behov for hospitalspsykiatrien.

Det vurderes ikke, at ovenstående tiltag er tilstrækkelige til at imødekomme den stigning i henvisninger til børne- og ungdomspsykiatrien, som forventes i 2022 og frem, jf. ovenstående. Udrednings- og behandlingsretten må derfor fortsat forventes at være udfordret. En evt. tilførsel af yderligere midler (udover de midler, som afsættes til at understøtte samme kapacitetsniveau som i 2022) til børne- og ungdomspsykiatrien med budget 2023 kan være med til at afhjælpe presset gennem opbygning af øget kapacitet.

Tiltag på længere sigt

Udviklingen i patienttilgangen i børne- og ungdomspsykiatrien er på nuværende tidspunkt forbundet med usikkerhed, og det er for tidligt at sige, om stigningstakten i antal henvisninger varer ved eller flader ud. Dog viser den historiske udvikling, at der de seneste mange år har været en stigning i henvisninger, hvorfor det kan forventes, at denne udvikling vil fortsætte. Usikkerheden knytter sig primært til omfanget af den forventede stigning. Det er der flere grunde til.

For det første vurderes, at COVID-19 pandemien kan have haft en betydning ift. øget mistvivsel og ensomhed blandt unge. World Health Organization (WHO) har desuden peget på undersøgelser, der tyder på, at antallet af personer med angst og depression globalt set er steget med 25 % i det første år med COVID-19.³ Det er dog svært på nuværende tidspunkt at afgøre, om og hvor meget af den nuværende udvikling i gruppen af børn og unge, som bliver henvist til psykiatrien, der kan tilskrives COVID-19. Særligt er det svært at vurdere, om stigningen i henvisninger, der også kunne ses inden COVID-19, ville være aftaget, hvis COVID-19 ikke var opstået, og således om dele af udviklingen potentielt er af mere forbigående karakter.

For det andet befinder hele psykiatriområdet sig i en venteposition, idet det er uvist hvad en kommende 10-årsplan bringer med sig af indsatser og økonomi.

³ WHO (2. Marts 2022): <https://www.who.int/news/item/02-03-2022-covid-19-pandemic-triggers-25-increase-in-prevalence-of-anxiety-and-depression-worldwide>

Punkt nr. 4 - Beslutning: Ressourcer i børne- og ungdomspsykiatrien samt overholdelse af udrednings- og behandlingsretten

Bilag 1 - Side -9 af 9

Af det faglige oplæg til en 10-årsplan fremgår bl.a., at det er væsentligt, at der sker et løft af indsatsen til børn og unge, og at helt fundamentale byggesten i alle sektorer kommer på plads, så de rette indsatser kan opbygges over de næste 10 år.

Samtidig peger det faglige oplæg til en 10-årsplan på, at der er behov for et helhedsorienteret og samlet løft af hele psykiatrien i Danmark frem for at gennemføre spredte og usammenhængende indsatser. Det vil derfor være hensigtsmæssigt at afvente det politiske udspil af hensyn til at sikre helhedsorienterede handlinger på området.

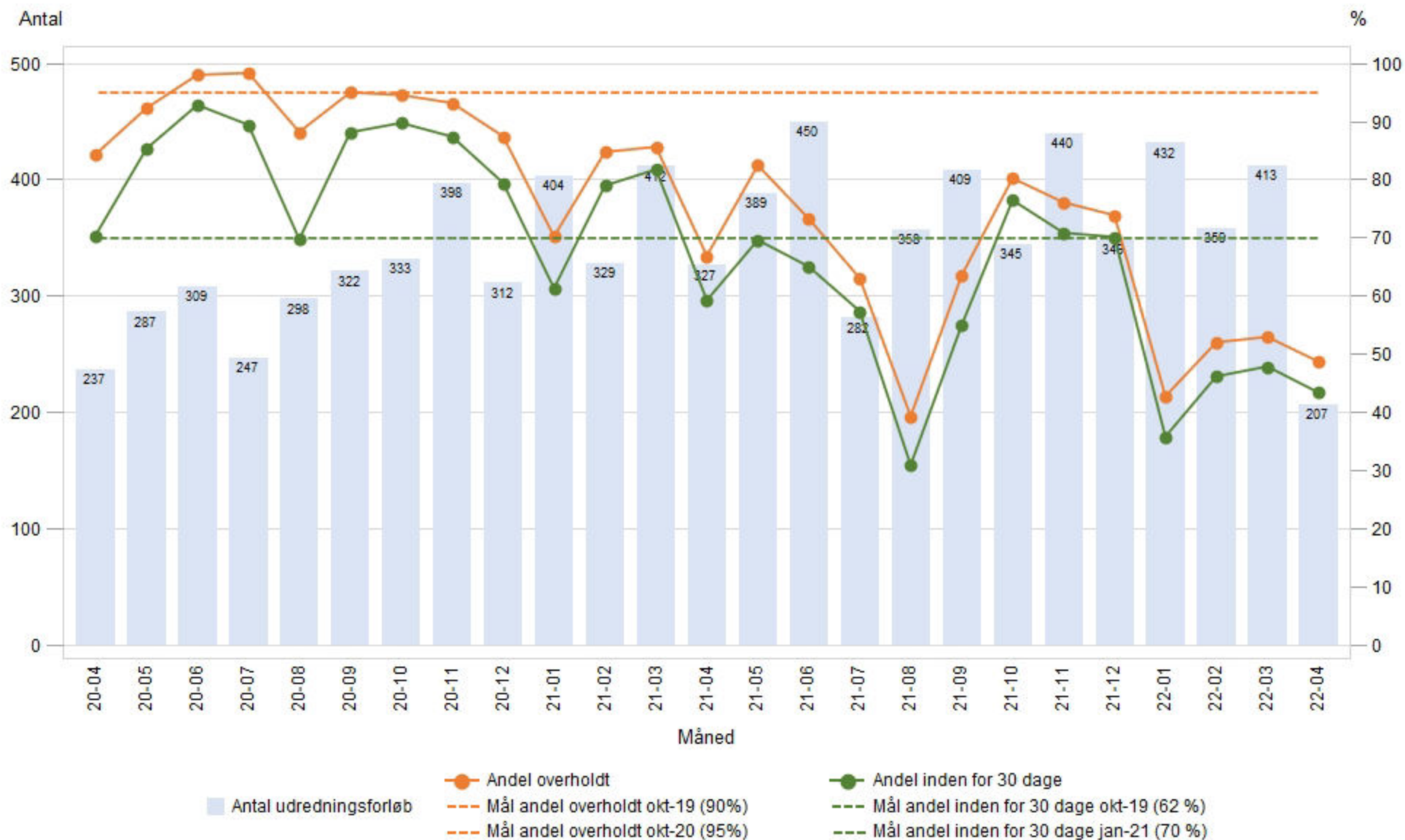
Som beskrevet er der ydermere en række udfordringer ifm. de forebyggende indsatser i primærsektoren. Dette understreger behovet for et større, strukturelt løft af området, jf. det faglige oplæg til en 10-årsplan. Det vurderes, at kravene til hurtig udredning af børn og unge i hospitalspsykiatrien skaber en tendens til, at børn og unge, som evt. kunne været hjulpet andre steder, søges henvist til børne- og ungdomspsykiatrien. Denne tendens er bl.a. opstået, fordi kapaciteten i primær- og praksissektoren også er udfordret.

Ydermere befinder flere sektorer sig lige nu i en fastholdelses- og rekrutteringskrise, som bevirker, at der er stor konkurrence om de samme medarbejdere i sundhedsvæsenet og kommunerne m.v. Det er således ikke muligt at rekruttere sig ud af udfordringerne.

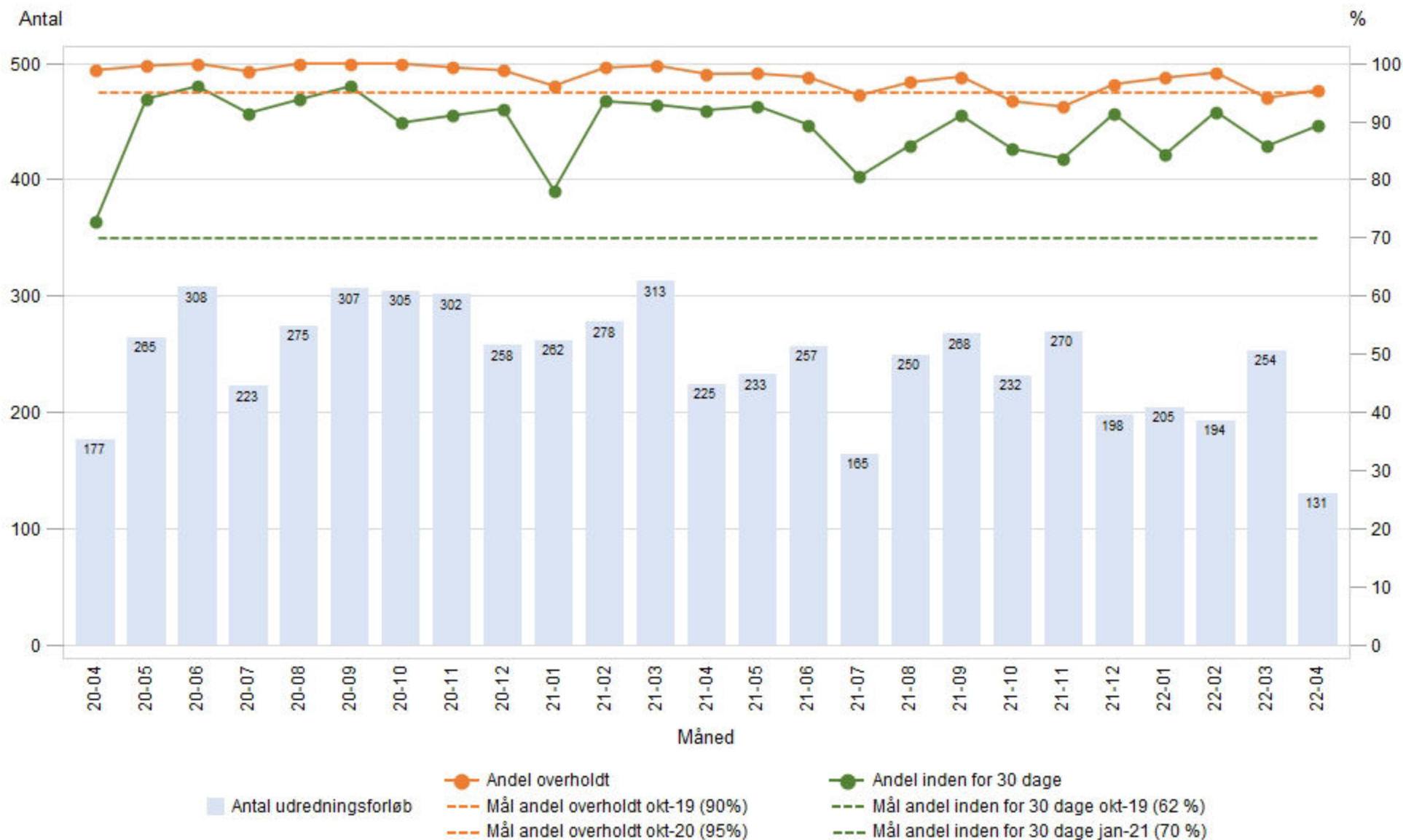
Ovenstående indebærer, at det nuværende pres på børne- og ungdomspsykiatrien ikke kan adresseres alene ved at kigge på Region Hovedstadens Psykiatri og med tilførsel af yderligere midler hertil. Der vil også være behov for at løfte flere af problemstillingerne og løsninger op på nationalt niveau, ligesom løsninger skal ses i sammenhæng til indsatser i kommunerne, praksissektoren og udenfor sundhedsvæsenet (uddannelsessektor m.v.). Det foreslås, at der foretages en nærmere analyse af, hvordan børne- og ungdomspsykiatrien kan fremtidssikres, så børn og unge med behov fortsat kan varetages hensigtsmæssigt.

2h. B&U PSYKIATRI - Region Hovedstaden Total - Opdateret 26-04-2022

Udvikling i antal udredningsforløb & andel udredt inden for 30 dage

Udvikling i antal udredningsforløb, andel overholdt og andel udredt inden for 30 dage

Bilag 2 - Side -3 af 4

Børne- og ungdoms Psykiatri	Overafdeling/Måned	Antal udredningsforløb									Overholdelse %								Inden for 30 dage %									
		21-08	21-09	21-10	21-11	21-12	22-01	22-02	22-03	22-04	21-08	21-09	21-10	21-11	21-12	22-01	22-02	22-03	22-04	21-08	21-09	21-10	21-11	21-12	22-01	22-02	22-03	22-04
1500B1 - Børne- og Ungdomspsykiatrisk overafdeling, Bispebjerg, B1		105	115	90	118	91	108	106	109	69	21	55	72	75	65	23	27	24	29	12	41	67	70	63	15	23	18	26
1500B2 - Børne- og Ungdomspsykiatrisk overafdeling, Glostrup, B2		85	103	83	111	97	128	98	119	50	12	37	64	58	58	20	40	55	36	6	31	59	50	54	16	37	47	34
1500B3 - Børne- og Ungdomspsykiatrisk overafdeling, Hillerød, B3		90	77	71	107	73	110	72	100	43	34	58	82	74	75	45	51	42	47	23	43	76	64	70	39	40	38	42
1500V2 - CVI Børne- og Ungdomspsykiatri, Region H		78	114	101	104	88	86	83	85	45	100	100	100	100	100	99	99	100	96	92	99	100	100	97	88	93	99	82
I alt		358	409	345	440	349	432	359	413	207	39	64	80	76	74	43	52	53	49	31	55	77	71	70	36	46	48	43

Voksenpsykiatri

Overafdeling/Måned	Antal udredningsforløb									Overholdelse %								Inden for 30 dage %									
	21-08	21-09	21-10	21-11	21-12	22-01	22-02	22-03	22-04	21-08	21-09	21-10	21-11	21-12	22-01	22-02	22-03	22-04	21-08	21-09	21-10	21-11	21-12	22-01	22-02	22-03	22-04
1500V1 - CVI Voksenpsykiatri, Region H	250	268	232	270	198	205	194	254	131	97	98	94	93	96	98	98	94	95	86	91	85	84	91	84	92	86	89
I alt	250	268	232	270	198	205	194	254	131	97	98	94	93	96	98	98	94	95	86	91	85	84	91	84	92	86	89

Bilag 2 - Side 4 af 4

Børne- og unge Psykiatri		Antal udredningsforløb										Overholdelse %								Inden for 30 dage %								
		2020Q2	2020Q3	2020Q4	2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4	2022Q1	2022Q2	2020Q2	2020Q3	2020Q4	2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4	2022Q1	2022Q2	2020Q2	2020Q3	2020Q4	2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4	2022Q1	2022Q2
1500B1 - Børne- og Ungdomspsykiatrisk overafdeling, Bispebjerg, B1		266	286	349	305	360	315	299	323	69	89	93	80	76	58	43	71	25	29	80	82	73	69	53	34	67	19	26
1500B2 - Børne- og Ungdomspsykiatrisk overafdeling, Glostrup, B2		232	264	329	313	326	252	291	345	50	87	90	98	74	65	29	59	38	36	77	75	92	65	50	23	54	32	34
1500B3 - Børne- og Ungdomspsykiatrisk overafdeling, Hillerød, B3		182	179	209	265	260	225	251	282	43	98	94	97	72	88	50	76	46	47	91	82	89	66	74	39	69	39	42
1500V2 - CVI Børne- og Ungdomspsykiatri, Region H		153	138	156	262	220	257	293	254	45	99	100	99	100	100	100	100	99	96	92	97	97	97	96	96	99	93	82
I alt		833	867	1.043	1.145	1.166	1.049	1.134	1.204	207	92	94	92	80	75	55	77	49	49	84	82	86	74	65	47	72	43	43

Voksenpsykiatri	Overafdeling/kvartal	Antal udredningsforløb									Overholdelse %								Inden for 30 dage %									
		2020Q2	2020Q3	2020Q4	2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4	2022Q1	2022Q2	2020Q2	2020Q3	2020Q4	2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4	2022Q1	2022Q2	2020Q2	2020Q3	2020Q4	2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4	2022Q1	2022Q2
	1500C1 - Psyk. Center København, overafd. N, Nørrebro-afdelingen	1	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-
	1500P1 - Psyk. Center Glostrup, overafd.	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
	1500V1 - CVI Voksenpsykiatri, Region H	749	805	864	853	715	683	700	653	131	100	100	99	98	98	97	94	96	95	90	94	91	89	91	87	86	87	89
	I alt	750	805	865	853	715	683	700	653	131	100	100	99	98	98	97	94	96	95	90	94	91	89	91	87	86	87	89